

UNDER DANNEBROG

MARINEFORENINGENS MEDLEMSBLAD

ORGAN FOR SØVÆRN OG SØFART

UDGIVET AF MARINEFORENINGEN.

REDAKTØR: KAPTAJN H. EWALD.

8. AARGANG 1921.	BLADETS OG FORENINGENS KONTOR: Møntergade 22, Mezz., København K. Telefon Byen 3448.	BLADETS ANNONCEEXPEDITION: Frederiksborggade 12, København K. Telefon Byen 3227.	HÆFTE IV, APRIL.
---------------------	--	--	---------------------

FORENINGSMEDDELELSER M. M.

Ved E. W. MARSTON, VALDEMAR SCHOU og AXEL JUEL

MARINE- IDRÆTSSTÆVNE.

PAA Marineministeriets Foranstaltning afholdes under Hr. Kommandør Scheels Præsidium i Dagene

12.—14. Maj 1921

et Marine-Idrætsstævne paa *Orlogsværftet*, bl. a. omfattende Konkurrencer i *Fodbold, Pistol-skydning, Fægtning og Boxning.*

Ved Marineministeriets Velvilje vil der være Adgang for Marineforeningens Medlemmer, naar disse bærer Emblem.

Nærmere Bekendtgørelse om Klokkeslettet vil ske i »Berlingske Tidende«, de Ferslewske Blade og »København« i Dagene umiddelbart inden 12. Maj.

Bestyrelsen.

Søndag den 8. Maj 1921 Kl. 10 Fm. afholdes Aarets Sommerfugleskydning i Carlsberg Pavillonen, Strandvejen 20, om mange værdifulde Præmier.

Kl. 11½ Fm. fortsættes med Lavets Helgolandsfest. Der begyndes med varm Frokost, og Helgolandsveteranen, Krigsassessor *Peter Lund* vil fortælle om sine personlige Indtryk fra Slaget. En vordende Operasanger har tilsagt sin Medvirkning, ligesom et nyt Helgolandsdigt vil blive foredraget. Rigelig, god Sang og Musik. Hvis Kammeraterne har Slægt eller Venner blandt Veteranerne fra Slaget, som vil deltage, bedes det i Tide meddelt Bestyrelsen.

Ethvert Medlem af Marineforeningen er hjertelig velkommen, men alle, der ønsker at deltage i Frokosten, bedes meddele dette senest den 5. Maj til Formanden, 21 Østerbrogade, Telf. Øbro 3712 eller Kassereren, 29^a, Korsørgade, Telf. Øbro 2002 y.

Emblem, Stjerne, Sangbog og godt Humør medbringes. Det forventes, at mindst hele Lavet vil møde og hædre Veteranerne.

SAMMENKOMSTEN DEN 5. APRIL 1921

Det var Slutningsfest for Vinteren. Men Kammeraterne mødte med et saa straalende Humør, at det bragte Foraaret ind i Salene.

Man skød, men Foraarsfornemmelserne havde forplantet sig til Bøsserne, de fik Højhedsvanvid, bildte sig ind at være Mitralleuser og spredte Kuglerne til alle Sider.

Formanden bød Velkommen paa Vers, først til Lavets Brødre og derefter til Kammerat *Hjallund Petersen* fra Nyborg, som var kommen herover for at tale om Dannelse af et Skyttelav i Nyborg.

Hr. Hjallund Petersen takkede for den hjertelige Modtagelse og Velkomst og udbragte smukt en Skaal for Lavet her, og Lokalkredsens fungerende Formand. Arkitekt *Marston* fortalte om sine og andre Bestyrelsesmedlemmers Rejser til Provinskredsene, og i saa smukke Vendinger, som nogen vanskelig kan gøre ham efter, ønskede han det fremadstræbende Nyborg hjertelig til Lykke med den Tanke og haabede, at Lavet i Nyborg maatte faa en lignende Popularitet, som Lavet her i København.

Kammerat *Elwarth* mente, dette skyldtes den nuværende Bestyrelse, og talte paa sin smukke Maade for denne. Skøndt han har behandlet dette Emne saa ofte, er det hver Gang med en ny og stedse hjerteligere Variation. At han dog ikke stod alene med sin Mening, viste Kammeraternes varme Tilslutning til Skaalen.

Formanden aflagde efter Sædvane Beretning om, hvad der var passeret siden sidst. Kamm. *Søderlund* havde nedlagt sit Bestyrelsesmandat af Grunde, som man maatte bøje sig for. Formanden udtalte Bestyrelsens Tak for det udmærkede Samarbejde, og som Kammeraternes Repræsentant en Tak fra alle for det interesserede og utrættelige Arbejde, som Søderlund altid havde udført for Lavet. Til dette sluttede Kammerat *Marston* sig med varme og anerkendende Ord.

Men ikke mindre hjertelig var Kammeraternes Tilslutning til Bestyrelsens Valg af Forstander *E. P. Jensen*, med hvem de havde suppleret sig.

Meddelelsen om, at Medlemstallet var oversteget de 200, vakte Jubel.

Formanden for Marineforeningen, Kommandør *Mae-*

gaard, havde sendt sin Tak for Tilsagnet om de 500 Kr. til det eventuelle Byggefond.

Der var sendt Lykønskningstelegram til Lavets første Kasserer, Hr. Tegner *Curly Lillie*, og denne havde takket derfor.

Det vedtoges med Akklamation og stormende Tilslutning, at sende en Velkomsthilsen til vor udmærkede Kammerat, Grosserer *Valdemar Schou*, naar han vender hjem fra Syden.

Der gaves Meddelelse om Helgolandstesten, hvis Program staar ovenfor i Bladet, og endelig omtalte Formanden den Opmærksomhed, som et Lykønskningstelegram fra Lokalkretsen til Jubilæarerne fra 1881 havde vakt, og den genkende Glæde, hvormed Provinsens Deltagere i Festen havde set det undertegnet af Marston. Og Formanden benyttede Lejligheden til saadanne Ønsker for denne, som efter Kammeraternes Tilslutning at dømme, meget snart vil gaa i Opfyldelse. Lavets Brødre er da ikke dem, der vil glæde sig mindst.

Ligesom de gamle Grækere, naar de i lang Tid havde haft Held med sig, ofrede noget til Guderne, for at disse ikke skulde blive misundelige, bad Formanden Kammeraterne om, da vi den ganske Vinter havde haft det Held at have de mest fortrinlige Foredragsholdere, at ofre noget denne Aften ved i Mangel af bedre at høre en tør Beretning om Livet paa Hærens Gymnastikskole. Som en rød Traad gennem det, der blev fortalt, gik hans Beundring for den Dygtighed, hvormed Skolens udmærkede Lærere kunde faa noget ud af lidt, f. Eks. ham selv, hvilket gav sig Udslag i, at han altid hilste dem ærbødigt, skøndt de selvølgelig efter de 30 Aars Forløb ikke kendte ham mere. Mellem Skolens ca. 60 Elever kunde det vel næppe undgaas, at der var en Del pudsig (ikke latterlige) Typer, hvis Ejendommeligheder, taget lige paa Kornet, lod til at more Kammeraterne. Chefens Udtalelse om, at han kunde godt lide de Sofolk (de var 3 fra Marinen), »men Soldater var de Fanden brække ham ikke«, tydede ogsaa paa, at Sogutterne paa Hærens stiveste Militæranstalt var kommen i Situationer, der skulde Sømandslune og Humør til at klare. At de ikke alene blev klarert, men endda ikke forringede den Popularitet, som Marinen nyder i Hæren, blev der givet adskillige Prøver paa, som ikke lod til at kede.

Formandens lille Fortælling bragte som tilsigtet Overkanoner *Harald Jensen* frem paa Arenaen med en glimrende Skildring af Livet paa Gymnastikskolens udvidede Kursus. Formanden var kun paa det »indskrænkede«, hvilket kun var Børneleg mod det andet. Det fik det til at løbe koldt ned ad Ryggen paa Tilhørerne, men de blev hurtigt varme om Hjerterne igen ved at høre om den Veneration, hvormed ogsaa Overkanoneren anbefalede den Institution, hvis vel-signelsesrige Gerning kan efterspores over hele Landet.

Endnu varmere om Hjerterne blev de tilstedeværende tidligere og nuværende Underofficerer for den overordentlig smukke Maade, hvorpaa den fungerende Formand, Kammerat *Marston* tolkede sin Taknemmelighed overfor Standen.

Prisen paa Farver maa sikkert være falden betydeligt, for vor Kammerat *Nalh*, sparede ikke paa dem, men tjærede dygtigt paa i en smuk, altfor smuk, Tale for sin Formand. Denne reagerede ogsaa og vilde kun modtage den ene Syvendedel. De andre 6 tilkom Bestyrelseskammeraterne ærlig og redelig.

Elwarth mente dog nok, at *Nalh* kunde taale en Skaal for sig selv, og den fik han, vittigt understøttet af *Høffding*, der talte om hans Hovedarbejde: Marineforeningen og Bibeskæftigelsen: Landmandsbanken. Knusende morsomt motiverede *Sonnemann* en Skaal for sig og de øvrige Kammerater udenfor Bestyrelsen, idet det dog var dem, der havde Æren af at have det rette Blik for, hvad det var for Mænd, de havde valgt til Ledelsen, og at Lavets Vækst og Trivsel skyldtes dem selv af den Grund.

Ingeniør *Mikkelsen* skildrede under megen Munterhed afd. Underkan. *Fritz Nielsen* i et Par vellykkede Historier. Her er en: Engang var *Fritz* gaaet over Isen med en Kollega, der udbredte sig over Fordelen af at gaa med Papirflipper. Saa brast Isen, og de gik under. Men næppe fik de Hovederne ovenfor igen, før *Fritz* spørger: »Hvordan klarede Papirflippen sig?«

Der herskede en god Tone hele Aftenen undtagen fra Klaveret, men *Sonnemann* svarede til sit Navn og klarede virtuøsmæssigt Akkompagnementet til vore muntre Sange, ogsaa Bings, som ikke tør mangle til en vellykket Aften. Til Slut »Kongernes Konge« af *Hornungs* smukke Stemme, og det sidste Vers af alle Kammeraterne, og paa Falderebet en hjertelig Tak for Aftenen af *Hjallund Petersen*, der udtalte, at han vilde komme hjem til Nyborg et smukt kammeratligt Minde rigere.

S.

STRAFFEBAKKENS FASTELAVNSFEST

Mandag den 7. Februar 21 kunde man ved 6¹/₂ Tiden se en jævn Strøm af gamle Marinere med Kurs mod det befalede Modsted »Harmonien«. Straks ved Ankomsten blev Gæsterne mønstrede og sendt paa Beklædningsmagasinet, hvor de ikklædtes Hue med Straffebakkens Navn og blaa Krave, hvilket jo satte Humøret adskillige Streger op. Kl. 7¹/₄ blev der pebet »Stil op paa Stribe«, og med Bakkens populære Fører *Julius* i Spidsen gik man ned paa Banjerne, hvor Tøndeslagning og Præmiekeglespil fandt Sted under en Munterhed, som naaede sit Højdepunkt, da Kammerat *Gammel Holm* blev Kattedronke og Kammerat *L. Mortensen* Keglekonge.

Kl. 9 pebes til Skafning i den af Søderlund pyntede Sal; Skildpadde med Tilbehør gled ned under en glimrende kammeratlig Stemning, Bunker af Taler, hele 4 gemytlige Sange; en Avis (ansvarlige Redaktører *Winkel & Elwarth*) gjorde berettiget Lykke ved sine gode Vitsler og Sange med Hentydninger til adskillige brave Gæster. De 29 Præmier, som bestod af Masser af Sølvøj og andre værdifulde Genstande, blev uddelt, og det blev langt ud paa Hundevagten, inden *Julius* saa sig nødsaget til at standse med sit »Skej ud overalt!«, hvorefter Kursen sattes mod Hjemmet med et »Leve Straffebakken!«

Lynet.

FAABORG-KREDSSEN

afholdt den 3. April Generalforsamling.

Formanden, Fabrikant *C. C. Jensen*, bød Velkommen og mindedes de i Aarets Løb afdøde Medlemmer: Helgolandsveteran og Æresmedlem *Jørg. Nielsen*, Bojden, Kaptajn *L. P. Storm* og Forpagter *Amstrup*, Ølstedgaard (Forsamlingen rejser sig).

Derefter aflagde Formanden Beretning om Aarets Begivenheder, som vi dog ikke skal gentage her. Vi vil blot nævne, at Formanden bl. a. oplyste, at Minebøssen paa Langelinie nu ialt havde indsamlet ca. 400 Kr. Det er Meningen Landet over hvert Aar at foranstalte en speciel Dag med særlig Reklame for Minebøsserne. Den Dag ønskes gerne et klækkeligt Beløb ind, og saa maa vi altsaa have Smaa-penge i Beredskab. Ved Indsamlingen til Veteranhjemmet i Sønderjylland kunde Faaborg møde med Bidrag til et Beløb af 405 Kr.

Paa Lyø har vore Medlemmer ønsket at faa dannet en speciel Forening, men det har Hovedbestyrelsen modsat sig. Derimod fik Lyø Lov til at faa et specielt Flag, som dog kun maa benyttes paa selve Øen. Lyøboerne er stadig Medlemmer i Marineforeningen for Faaborg og Omegn og betaler Kontingent hertil.

Derefter aflagdes Regnskabet, der balancerede med 764 Kr. 94 Øre.

Hele Bestyrelsen, d'Hrr. *C. C. Jensen*, *J. C. O. Jensen*, *Lyndorff*, Plantør *Jørgensen* og Købmand *Larsen*, genvalgtes. Det samme skete med Revisorerne Inspektør *H. P. Knudsen* og Lods *Jørgensen*. Til at rejse til Sendemandsmødet i København den sidste Søndag i April Maaned valgte Næstformanden, Købmand *Larsen*, Rs. *Christensen Jørgensen*, Købmand *Hoffmann*, Kreaturhandler *Laurits Larsen*, og *J. S. Maintz*. Til Flagbærere valgte Skomagermester *Nielsen* og Formand *Olsen*. Flagvagten udgøres af Bestyrelsen samt Blikkenslagerm. *Jacobsen* og Skomagermester *Frederiksen*.

H. P. Knudsen mente, at Helgolandsdagen burde fejres fast ved en Fest hvert Aar, og her skal Damerne med.

Formanden støttede dette og oplyste, at man saa sikkert kunde faa Kaptajn *Ewald* herved til et Foredrag.

— Det vedtoges at afholde Festen Søndag den 8. Maj, men iøvrigt overlodes det øvrige Arrangement selvfølgelig til Bestyrelsen.

SAKSKØBING-KREDSSEN

afholdt sin aarlige Generalforsamling den 7. April 1921 paa Hotel Saksøbing. Efter at Formanden, Bagermester *Møller*, havde aflagt Beretning, og Regnskabet var godkendt, foretoges Valg af Bestyrelse. De efter Tur afgaaende Medlemmer genvalgtes, undtagen Formanden, Hr. *Møller*, der har købt Skib, hvormed han sejler, og af den Grund bad sig fritaget for Genvalg. I Stedet valgte Mejeriejer *Rasmussen*. Bestyrelsen bestaar derefter af: Maskinmester *Alb. Petersen*, Formand, Postmester *von Linstou*, Næstformand, Købmand *H. Jacobsen*, Kasserer, Blikkenslagermester *Hakon Lund* og Mejeriejer *Rasmussen*. Til Revisor genvalgte Mægler *Christiansen*, og nyvalgte Uhrmager *Ibsen*.

Bagermester *Møller*, der har været Formand fra Kredens Stiftelse, har ved sin dygtige Ledelse og sin personlige elskværdige Optræden vundet sig mange Venner indenfor

Foreningen, og det er med Beklagelse disse ser ham afgaa som Formand. Hr. Møller vedbliver dog at være Medlem.

KOLDING-KREDSSEN

afholdt Fredag den 8. April sin aarlige Generalforsamling og Vintersammenkomst paa »Palæhotellet« i Kolding. Der var mødt mange Medlemmer, og der herskede saavel under Generalforsamlingen som under den mere festlige Sammenkomst en fornøjelig og kammeratlig Stemning.

Generalforsamlingen ledes af Konsul O. Lundby som Dirigent. Regnskabet for 1920 godkendtes, og til Bestyrelse valgtes Havnefoged Fink (Formand), Hotelejer H. Nielsen (Kasserer), Rentier Carl Møller, Blikkenslager Schack og Skibsbygmester Krag Christensen. Til Revisorer valgtes Direktør J. Schrøder og Dyrslæge Hørlyk. Som Sendemænd til Hovedforeningens Aarsgeneralforsamling i April valgtes Rentier Carl Møller, Hotelejer H. Nielsen, Blikkenslager Schack og Skibsbygger Krag Christensen, (Suppleanter: Havnefoged Fink og Konditor Klaaborg).

Veteran fra Helgolandsslaget Rentier H. P. Tinggaard, Vamdrup, blev med Akklamation optaget som Kredsen's Æresmedlem.

Før Generalforsamlingen afholdtes en animeret Fællesspising med Taler og Sange, og efter at Dagsordenen var udtømt, samledes alle Medlemmerne til et festligt Samvær, hvor Taler og Sange og fornøjelige Marinehistorier afløste hverandre, og hvor der fra først til sidst herskede den gode kammeratlige og festlige Stemning, som allerede nu har gjort Marineforeningens Sammenkomster og Fester berømte. Det blev ret sent, før Deltagerne kunde blive færdige til at skilles.

N.

RIBE-KREDSSEN

afholdt en velbesøgt Generalforsamling den 14. Marts.

Formanden, Restauratør Mikkelsen, aflagde Beretning. Kassereren, Pakmester Schade, aflagde det reviderede Regnskab, der enstemmigt godkendtes.

Til Bestyrelsen genvalgtes Formanden og Kassereren og nyvalgtes Lars Andersen-Brørsen, Sekretær Wrangel og som Repræsentant for Landet Mejeribestyrer Jokumsen, som Fanebærer Slusemester Møller, Kammerlusen.

Det overlodes til Bestyrelsen at ansøge om Tilladelse til i Lighed med, hvad andre Byers Marineforeninger har gjort, at opstille en Sømme som Indsamlingsbøsse til fattige Enker. Man ønskede en Plads paa Skibbroen. I flere Byer havde en saadan Bøsse givet Beløb paa henimod 2000 Kr.

MARINEFORENINGEN I KORSØR

afholdt forleden en Afskedsfest for sin afholdte Formand, Overbetjent i Statspolitiet Nielsen, der om kort Tid forlader Byen. Der blev holdt flere Taler. bl. a. af Kaptajn Rask-Larsen og forhenv. Smedemester Poulsen, der udtalte gode Ønsker for den afgaaende Formand.

TIL »UNDER DANNEBROG«S LÆSERE.

Kun nødtvungen gik »Under Dannebrog«s Ledelse i sin Tid under Krigsaarenes Tryk til det Skridt, der i saa væsentlig Grad ændrede Bladets hele Udseende, at reducere Papir og Tryk. Vi havde sat en Ære i, saa længe som muligt, at udsende Bladet i det Udstyr, der havde været medvirkende til at gøre det landskendt og — vi tør maaske endog aabent udtale, hvad vi fra mange Sider havde faaet Bekræftelse paa — tillige velkomment, ikke blot indenfor vor egen Forening men ogsaa i stadig videre Kredse Landet over udenfor denne.

Denne beklagelige, men nødvendige økonomiske Forholdsregel, der dog gjorde det muligt at fortsætte Bladets Udgivelse og stadig holde vore mange Kredse i Kontakt indbyrdes, vandt ingenlunde Bifald, særlig i

en Del af Provinskredsene, der i smuk kammeratlig Æresfølelse ikke vilde være med til at forringe Bladets Udstyr, af hvilket de ikke med Urette var stolte, men vi havde dog den Glæde, at Bladets gode Støtter, Annoncererne, uden hvilke et Blad som vort ikke vilde have Existensmuligheder, forblev trofaste og ikke et Øjeblik svigtede. Derfor er vi dem i høj Grad Tak skyldige.

Naar »Under Dannebrog« nu vender tilbage til sin første Skikkelse i Papir og hele Udstyr, under samme Redaktion som i de forløbne 8 Aar, i hvilke Bladet er undergaaet en kraftig, stadig Vækst saaledes, at der nu hver Maaned spredes ca. 5000 Exemplarer ud over Landet, skyldes dette, at »Marineforeningen« har formaaet Hr. Redaktør O. Kongsby til at overtage Bladets Administration paa det annoncemæssige Omraade, men vi betoner, at denne Ordning i høj Grad forudsætter, at vore Medlemmer støtter vort Blad med deres Annoncer, saaledes at dets Existens betrygges under de ny Former. Naar dette sker, vil »Under Dannebrog« kunne klare sig uden yderligere Appel til Medlemmernes Offervillighed.

Det er da vort Haab, at ligesom Marineforeningen stadig og støt er voxet til en af Landets største Foreninger, saaledes vil Bladets Oplag ogsaa i stedse videre Kredse spredes ud til alle Landsdele, hvor man har Forstaaelse af Søværnets og Sofartens Betydning, for Land og Folk, og for vort hele økonomiske Liv, — en Forstaaelse, som maaske Krigsaarene netop har vakt og fæstnet i vort Folks Bevidsthed. Vi haaber og stoler derfor fast paa, at de gode Kræfter, der saa trofast har været vor Støtte i de trange Aar fra 1918 og indtil nu, ogsaa vil være vore Medarbejdere i de forhaabentlig lysere Tider, vi alle venter skal komme. Red.

KAPRUSTNINGEN TIL SØS

Naar Krigens er forbi, kommer Afrustningens Tid. Det var den glade Tanke, hvormed mange Mennesker gik omkring i Krigens breste Tid; det bar dem over den forfærdelige Tid, det at vide, at en almindelig Afvæbning som Reaktion vilde følge efter Vaabnernes Dage.

Gennemgaaende er disse Optimister ikke endnu bleven skuffede, de venter stadig paa Fredsriget, de drømmer endnu de kære Drømme om Afrustningen, og selv om Folkenes Forbunds første Møde blev en Fiasco, saa kan eller vil de ikke se det, og kan endnu mindre forstaa, at Folkenes Forbund betyder en Entente, hvori ingen Stat kan være neutral.

Amerika lægger for, dette Land vil have en Sømagt, og Japan følger efter. »Det er usandsynligt, siger »Times«, at vi kommer til at kæmpe mod begge de næststørste Stormagter, Amerika og Japan, men det er alligevel beroligende at vide, at vi endnu har flere Kampskibe af større Typer end de 2 Magter tilsam-

men. Men denne Overlegenhed varer desværre ikke længe«.

Den varer maaske ikke længe, og saa maa Storbritannien tage fat paa at ruste til Søs. Japan rustet over Evne; Halvdelen af Statens samlede Indtægter bruges til Rustninger, og man begynder med at bygge et nyt stort Kampskib »Posa« paa 40,000 Tons Displacement, og flere skal følge efter.

Naar Storbritannien tager fat for Alvor, maa andre Lande følge efter, og overalt hæver der sig Stemmer for at udvikle Flaaden. Det er med Flaaden, at Verdenskrige skal vindes. I Tyskland fordrer man, at Flaaden hurtigst muligt skal bringes op til det tilladte Maksimum; i Frankrig raser »Le Temps« over de smaa Bevillinger til Flaaden. Spanien bevilgede i 1920 ialt 120 Mill. Pesetas til sin Flaade; Italien maa dog give Afkald paa at være med paa Grund af de elendige Pengeforhold, men med Sorg over ikke at kunne vinde med.

Men endnu er det kun de tre Sømagter, Storbritannien, Amerika og Japan, der drejer sig om. Amerika bygger nu 11 Kampskibe, 6 Slagkrydsere og 120 andre Skibe, og Japan bygger 6 Slagskibe og har besluttet at bygge 8 til. I 1924, siger den maritime Forfatter *Archibald Hurd*, vil Stillingen til Søs være:

England 36 Slagskibe og Slagkrydsere med 883,290 Tons Displ., de Forenede Stater 35 Skibe med 1,150,650 Tons og Japan 17 Skibe med 497,950 Tons. Om 3 Aar vil Englands Flaade blive overgaaet af Amerika.

Storbritanniens første Tanke efter Krigen var den, at foreløbig burde Landet ikke bygge flere Krigsskibe, men nu har man intet andet Valg, man maa følge med de to andre Lande, og et Byggeprogram bliver før eller senere fremlagt i England.

Forinden maa Spørgsmaalet diskuteres, man maa drøfte for at vælge og vrage, og for at fastslaa baade Overvands- og Undervands-Vaabnets Betydning paa Grundlag af Verdenskrigens Erfaringer, og derefter møde med sit Flaadeprogram, som den britiske Skatteborger skal se paa, inden han styrter sig ind i en Rustningspolitik lige saa vild som før Verdenskrigen, og hvor Tysklands Plads er indtaget af Amerika.

Foreløbig drøftes Planerne i Pressen, og Mr. Hurd skriver, at ingen Marineofficer i ansvarlig Stilling er i Tvivl om de store Skibes og Undervandsbaadenes relative Værd. Marineofficererne tror paa, at det er de store Skibe, hvorpaa Sømagten maa bygges op, men det kan godt være, at baade Slagskibe og Slagkrydsere vil komme til at undergaa radikale Forandringer.

Paa den anden Side siger Admiral Sir *Percy Scott* i »Times«: »Lad os ikke glemme, at U-baaden og Aeroplanet har revolutioneret Søkrigen, at Slagskibe i aaben Sø er i stor Fare, at de, naar de ikke er til Søs, maa lukkes hermetisk inde i en Havn, at vi ikke kan gemme en Flaade for en Flyver, at fjendtlige U-baade kan naa vore Kyster og ødelægge alt. Under Krigen havde U-baaden nær ødelagt os; det var kun Tyskernes Mangel paa Fremsyn, som reddede os, med 50

U-baade mere, vilde de nu have været Verdens Herrer og dette Land en tysk Koloni. Vi maa ikke glemme Lord Fishers Ord »scrap the lot« og »Flyt Flaaden op i Luften!«

Det er nærmest Admiral Sturdee, der hævder den modsatte Anskuelse, thi Undervandsbaadene er som defensivt Vaaben praktisk talt ikke til nogen Nytte. Denne Anskuelse deles ogsaa i Amerika og Japan, eller rettere man holder der paa begge Dele, store Kampskibe og Undervandsbaade.

Det ny amerikanske Program giver da heller ikke Indtryk af, at de store Slagskibes Tid er forbi.

Der meddeles saaledes fra Amerika, at den første af de 10 nye amerikanske *Scout cruisers*, Spejderkrydsere, er sat i Vandet i Tacoma. Disse Skibe er paa 7100 Tons, Længde 555 Fod, Armeringen tolv 21-cm. Kanoner. De forsynes med Turbinemaskiner paa 90,000 H. K. svarende til 35 Knobs Fart. I dette Aar ventes allerede 7 af disse Krydsere at blive færdigbyggede.

Ved Fore River Værftet paabegyndes nu Bygningen af Slagskibskrydseren »Lexington«, som bliver stærkere armeret og hurtigere end noget andet Krigsskib, den britiske »Hood« ikke undtaget. Armeringen er otte 16 Tom. Kanoner samt Kanoner af mindre Typer og 8 Torpedorør. Farten bliver 35 Knob, fordi Panseret kun er 5" tykt, men dog skal være kraftigere end noget nu i Brug værende Panser.

Længden er 874 Fod, og Displ. ca. 43,200 Tons. Brændslet bliver Olie, Maskinerne, der drives elektrisk, skal udvikle 180,000 H. K. Til Sammenligning tjener, at »Hood« løber 31,0 Knob med 150,000 H. K.

Kort efter Nytaar lagdes Kølen til Amerikas og Verdens største Slagskib »Massachusetts«, »biggest in the world« — Skibet med et Displacement af 43,200 Tons. Det bliver elektrisk drevet og faar en Fart af 23 Knob med Oliefyring. Armeringen er tolv 16" og seks 6" Kan., og Besætningen er 1400 Mand. Skibene af denne Klasse kan passere Panama Kanalen, men der bliver kun et Par Fods Spillerum mellem Skibsside og Slusekanten.

Paa Programmet staar for Øjeblikket 11 Slagskibe, 6 Slagkrydsere, 11 andre Krydsere, 70 Destroyers, 50 Undervandsbaade og 17 andre Skibe. Desuden tales der om et nyt 700 Mill. Dollars 3 Aars Byggeprogram omfattende 88 Krigsskibe, og samtidig skal bevilges Midler til mægtige Forsvarsværker ved Panama og paa Hawaji.

I Japan drives Rustningerne ligesaa intensivt, og i Januar hejstes allerede Kommandoen i Slagskibet »Nagato«, for Tiden det stærkeste af færdigbyggede Krigsskibe i Verden, paa 33,800 Tons Displ. og med en Armering af otte 40 cm. Kanoner.

Et Søsterskib »Nutsu« bliver færdig i Slutningen af Aaret, og endvidere bygges 2 Slagskibe »Kraga« og »Tosa« paa 40,000 Tons, armeret med ti 40 cm. Kanoner. Desuden er bevilget 2 Slagskibe, »Owari« og »Hii« paa 45,000 Tons, vistnok med tolv 40 cm. Kanoner.

Ogsaa Japan bygger Slagkrydsere af Størrelse som

de amerikanske paa 43,500 Tons og med tolv 40 cm. Kanoner.

Storbritanniens Overlegenhed til Søs er forbi, hvis Landet ikke genoptager sin Slagskibsbygning, overfor Amerikas og Japans mægtige Rustninger maa Storbritannien reagere. Naar Overvejelsernes Tid er forbi, og Planerne udformede, faar Verden at vide, hvad United

Kingdom vil gøre. Saa begynder der atter en Kaprustning som i Tiden før Verdenskrigen, thi en Flaade maa England have, koste hvad det vil. Som en tysk Marine-officer engang udtrykte det: »Krigsflaaden er for en Nation, hvad Selskabsdragten er for en Mand i Tyverne; den koster mange Penge, men han maa have den, hvis han vil optræde i godt Selskab«.

C. I. SPEERSCHNEIDER.

DA HOLLÆNDERNE HJALP OS 1658—1660.

EN HISTORISK FREMSTILLING AF SOGNEPREST H. D. LIND.

(Fortsat.)

Tegninger af Henning Schiøler.

Paa Toldboden, hvor der altid holdtes 3 vedbesatte Skærbaade i Beredskab, oprettedes en Vagtafdeling, hvortil hvert hollandsk Orlogsskib maatte levere 20—30 Mand, som skulde agere, naar der blev slaaet Alarm. Lige siden Nytaar 1659 havde man nemlig været forberedt paa, at Fjenden snart vilde foretage en Storm paa Staden. Da Stormen endelig gik for sig 10.—11. Febr., gjorde Hollændernes Landtropper udmærket Tjeneste. Oberst *Püchlers* Korps var blevet noget forøget, siden det var sat i Land, idet Orlogsflaaden afgav sin Soldatesk, efter at Skibene var gaaet i Vinterleje. Der havde vel været nogen Strid om Edsaflæggelsen, om den Overkommando, Korpset skulde lyde, ligeledes om de Poster paa Volden, som Hollænderne skulde besætte, m. m., men midt i Novbr. fik de deres endelige Steder anviste, som de skulde forsvare, nemlig en Part af Kristianshavns Vold og Partiet mellem Rundekirke og Møllebastionen ved Østerport. I Stormnatten, da Feltraabet var »Holland«, blev begge disse Steder angrebne, haardest dog Forsvarslinierne ved Østervold; her tovede de støtte Hollænder med at afgive Salve, til Angriberne var dem lige inde paa nært Hold; de Svenske faldt for Fode, og hele tre Angreb blev saaledes fuldstændig afslaaede. Hollandske Koffardimatroses fra Skibene, som var oplagte i Havnen, havde ogsaa ladet sig bruge ved Voldkanonerne hin Nat. *Wassenaer* sely, som med sine Matroses stod i Reserve i Rundekirke (o: St. Anna Rotunda, omtrent der, hvor nu Sølvgadens Kaserne ligger), ilede til under Angrebet, men kom ikke til at deltage i Kampen. Til Minde om den bar en Bastion ved Østerport længe »*Peucklers*« Navn. — Efter Sejren blev den svenske Generalmajor *Wawassors* Lig fundet her paa Kampladsen; begge Ørene var afskaarne, som det sagdes, til Hævn for de to Admiraler *de Withs* og *Floriszoons* Død; men *Wassenaer* kunde, trods et Lofte om Belønning til Angiveren, ikke udfinde Ophavsmanden til denne Udaad.

22. Marts var Vejrliget mildet og Vandene aabne for Sejlads; der var nu Lejlighed til nye Krigsforetagender til Søs. De Svenske var først paa Pletten og havde ladet en Del Orlogsskibe løbe ud fra Landskrone; nogle af dem laa nu udfordrende i Drogden. Der blev derfor

paatænkt at udsende en Ekspedition, bestaaende af danske og hollandske Krigsskibe, imod dem, men den faldt bort af sig selv, da alle disse Svenske forsvandt fra Sundet. Derimod planlagdes et andet Togt, under hvilket man vilde rive Langeland ud af de svenske Erobreres Hænder; tillige skulde en dansk Eskadre paa 4 Skibe, som under Kaptajn *Peter Jansen de Koningh* holdtes indespærret af de Svenske i Flensborg Fjord, befries for Fangenskab. Viceadmiral *Nikolaj Helt* med sine tre danske Skibe og 10 Hollændere, som Kongen udbad sig hos *Wassenaer*, skulde udrette dette Ærinde. Kong *Frederik* aflagde 12. April i den Anledning et personligt Besøg paa d'Eendracht, sikkert for at forvise sig om Hollændernes Medvirken. Har *Wassenaer* haft Betæneligheder, kan han have haft en dobbelt Grund dertil. Dels maatte den stadige Mangel paa fuldtallige Besætninger paa hans Skibe være en stor Hindring; men Kongen havde henvist ham til at supplere Mandskabet ved at presse Matroses paa de i Havnen liggende Koffardimænd; dels og ikke mindst maatte der tages Hensyn til den engelske Krigsflaade, som snart vilde vise sig i Farvandene (og virkelig indtraf 5. April), og om hvis Planer man intet kunde vide med Sikkerhed. Men hvorom alting er, *Helt* fik dog de 10 Hollændere med sig og lettede Anker.

Netop 5. April kom *Helt*, efter nogle kedelige Grundstødninger paa Københavns Red, endelig til Søs. Han mødte hurtig Fjenden. En mindre svensk Eskadre under Kaptajn *Tering Henriksson*, der havde blokeret den omtalte danske Eskadre i Flensborg Fjord, saas under Æro og blev straks angrebet; et Skib (*Westerwik*, 44 K.) jagedes op paa den flade Strand, men kom senere af ved sine Landsmænds Hjælp; et andet, *Hvita Swan*, 26 Kr., erobrede derimod; to svenske Officerer domtes senere til Døden, fordi de uden yderste Nød havde overgivet Skibet. De danske Deltagere i Slaget ankede over Hollændernes Færd ved denne Lejlighed; de skulde have holdt sig for meget tilbage i Kampen. Ogsaa varede Sejersglæden kun kort. Den svenske Hovedflaade under Admiral *Karl Gustaf Wrangel* var allerede i Begyndelsen af Maanedens kommet i Søen med omtrent 28 Orlogsskibe, og viste sig nu paa Valplad-

sen; *Helt*, som en Tid laa ved Als, maatte omsider trække sig ind i Flensborg Fjord og lade sig indespærre ligesom de andre Lidelsesfæller. I Følelse af, at *Helt* raadede over for faatallige Skibe, havde Kongen anmodet om Tilsendelsen af flere Hollændere til ham; 10. April gik ogsaa 5 à 6 saadanne Skibe under Sejl fra København, men de kom ikke længere end til Møen »eller der omkring«; da var *Hells* foreløbige Skæbne dog afgjort.

Paavirket ved disse Begivenheder og ved Kongens og hans Raaders fornyede Forestillinger opgav *Wassenaer* sin Uvirksomhed; den engelske Flaade laa nu ogsaa længere borte, ved Kullen, og gav ham altsaa friere Hænder. Denne Gang skulde *Henrik Bjelke* være Anfører for de danske Skibe og *Wassenaer* selv for de hollandske. Den kombinerede Flaade skulde forene sig med de andre Hollændere ved Møen og dernæst med *Hells* Eskadre, hvorpaa den »samlede Magt« skulde opsøge den svenske Hovedflaade og »ruinere den totaliter«. *Bjelke*, hvis Flag vajede paa Trefoldigheden, afsejlede 26. April med sine 3. Skibe, og *Wassenaer* fulgte næste Dag med 18., overladende København til at værges sig selv til Søs og til at lade sig blokere af de svenske, hvilket Staden var ude af Stand til at hindre. Da *Wassenaer* passerede Dragør, kom en kgl. Kammerpage om Bord med to Vildgæs, som Kongen med egen Haand havde skudt, og med Ønsket om en lykkelig Rejse. Ved Møen traf man de andre Hollændere, og Flaaden blev derved forøget til omtr. 27 Skibe. De to Admiraler aflagde hinanden Besøg for at træffe nærmere Aftale om det kommende Sammenstød med Fjenden; *Bjelkes* Eskadre skulde danne Avantgarden. 30. April fik man Svenskerne, der nu førtes af Admiral *Bjelkenstjerna*, i Sigte; deres Tal angiver de selv til 24 Orlogsskibe. Under hele Slaget, som fandt Sted mellem Lolland og Femern, herskede der saa stiv en Kuling, at Skibene ikke kunde bruge deres underste Lag, og at man ikke kunde komme Modstanderen om Borde for at entre ham, men kun følge hans Linie i dennes »Vendinger« frem og tilbage under stadig Kanonering. Da den forenede Flaade i en af de første Vendinger havde passeret de svenske, havde *Bjelke* faaet sit Foremærsejl skudt ner og bad *Wassenaer* om at blive hos ham, for at *Trefoldighed* ikke skulde blive afskaaret fra de andre. Ved den derved foraarsagede Standsning fik de Svenske Luven og kom i saa stærk Fart ind paa Livet af Hollænderne, at et Orlogsskib og en Brander »var saa godt som i disses Hænder«; men da *Trefoldighed*, som skal have været nærmest ved dem, ikke gjorde Mine til at ville tage dem, brød *Wassenaer* sig mærkelig nok ikke om dem. Da man ikke kunde komme til Fjenden, da *Bjelkes* Skib var slet besejlet og da det led mod Aften, sendte *Wassenaer* Kl. 7 Bud til *Bjelke* med Forslag om at afbryde Kampen og at afsejle til Flensborg; dette blev vedtaget. Ogsaa Svenskerne havde ved denne Tid opgivet Striden paa Grund af den vedvarende Storm og det indtrædende Mørke; tillige frygtede de for, at den dansk-hollandske Flaade ved

Foreningen med Flensborgeskadren skulde blive dem altfor overlegen; Admiral *Bjelkenstjerna* var desuden selv blevet saaret, saa at han senere maatte bruge Krykker. Næste Dag styrede han nordpaa gennem Store Bælt ad Landskrona til. — Atter denne Gang beskyldte de Danske Hollænderne for at have holdt sig tilbage i Slaget, saa at man skulde tro, at de ved Hekseri var gjorde udygtige til at kæmpe; Generalstaterne rettede ogsaa slemme Beskyldninger mod *Wassenaer* for Efterladenhed, Beskyldninger, som gentoges, da kan efter endt Togt var kommen hjem. Han undskyldte sig med *Trefoldigheds* Havari og med Modvinden, der ikke havde tilladt ham at forfølge Fjenden; ogsaa mente han, at Kongens Ordre forbød ham at angribe de Svenske, inden Foreningen med Skibene i Flensborg Fjord havde fundet Sted og gjort Hovedflaaden desto stærkere og Sejren vissere. — Men Situationen var dog blevet forbedret ved dette ellers uafgørende Slag; *Bjelke* og *Wassenaer* beholdt Valpladsen og, hvad der var det vigtigste, havde befriet de indespærrede Skibe og kunde nu forene sig med dem.

De følgende Dage opholdt den dansk-hollandske Flaade sig i Farvandet Syd for de danske Øer. Herfra detacheredes Kaptajn *de Koningk* med en Eskadre til Koldingfjord, men derom mere nedenfor. Og da man erfarede, at de svenske belejrede Nakskov, blev den Beslutning taget, at Byen skulde undsættes. 7. Maj laa Flaaden ud for Nakskov Fjord og traf Forberedelser til Toget. Hver af de 15 hollandske Skibe skulde næste Dag levere en velbemandet Baad, naar *Henrik Bjelke* ved et Flag og et Skud gav Tegn dertil; Flotillen skulde trænge ind i Fjorden og i det mindste praktisere 800 Mand Landtropper ind til Byen. Forsøget blev ogsaa gjort den bestemte Dag, men mislykkedes paa Grund af Modbør, Pladskregn og det dybt indskaarne Farvands Snæverhed; Kyster og Øer var spækkede med Skyts, og Passagen spærredes af Skærbaade, saa at Viceadmiral *Helt*, der ledede Foretagendet, maatte erkende Umuligheden af at komme frem og at transportere Tropperne ind i den belejrede Stad. — Efter at have efterladt nogle Skibe til Observation af Svenskernes Færd paa de sydlige Øer, og efter at have instrueret Officerne om deres Forhold, hvis de kom i Fægtning med de Svenske, vendte *Wassenaer* med *Bjelke* nordpaa op i Store Bælt, hvorfra der paatænkte en Ekspedition til Langeland, som skulde tilbageerobres; men ellers var *Wassenaer* nu blevet mere ængstelig for at indlade sig paa vovelige Foretagender, især naar han ikke fik Forstærkning. Medens han laa her, mellem Nyborg og Romsø, fik han en stor Flaade i Sigte. Det var ikke Fjender, men netop den Forstærkning, han længtes efter.

Allerede i Novbr. 1658 havde Generalstaterne bestemt, at der skulde sendes yderlig Hjælp til Danmark, bestaaende af 40 Kompagnier Soldater under Oberst *Killegrew* og af en Flaade under Viceadmiral *Michiel de Ruyter*, en af Nederlandenes dygtigste Søkrigere, der ligesom *Wassenaer* i 1656 ved Selvsyn var blevet

kendt med de danske Farvande. Men da Pengemidlerne til denne Udrustning ikke var til Stede, blev Sagen udsat. I Marts 1659 forsikrede Generalstaterne *Frederik III*, at de stadig fastholdt deres Hensigt at sende ny Hjælp; han skulde ikke lade sig forurolige, hvis en engelsk Flaade mødte op. Nu tænkte man ikke længere paa at kalde *Wassenaer* tilbage, men gav tværtimod denne Admiral Ordre om ligeoverfor Englænderne at møde Magt med Magt. Netop af Hensyn til denne fremmede Flaade udrustedes *Ruyters* nu med den største Iver. Men den engelske kom dog først i dette Kapløb. 27. Marts stak den i Søen, 45 Skibe stærk, store

og smaa, under Anførsel af Admiral *Edward Montagu*, Greve af *Sandwich*, og naaede 5. April Sundet, hvor den tilkendegav sin Ankomst ved en vældig Salut. De Svenske glædede sig til dens Komme, thi Englænderne var dem venligsindede, og i det mindste Landskrone maatte nu synes sikret mod de dansk-hollandske Angreb; men i Virkeligheden viste det sig, at *Montagus* Instruks kun tillod ham at stille sig paa *Sverrigs* Side, hvis *Frederik III* afslog at gaa ind paa et bestemt Fredsforslag. Senere laa denne Flaade nordligere, ved *Kullen* og paa *Lappen*, og lod anstille *Dybdemaalinge* i *Store Bælt*. — *Holland* lod dog heller ikke vente længe paa sig med sin Udrustning. For hurtig af skaffe Mandskab til Flaaden, pressede man *Matroser* fra de talrige *Grønlandsfarere*. 10. Maj afsejlede *Michiel de Ruyter* paa sit Admiralskib *t'Huis te Zwieten*; under ham befalede to *Viceadmiraler*, *Jan Ewertzoon*, — som var misfornøjet over, at *Ruyter* var blevet ham foretrukket som *Øverstbefalende*, — og *Jan Corneliszoon Meppel*. Flaaden talte 39 Kampskibe med 7689 Mands Besætning; 2 af Skibene førte henholdsvis 60 og 64 Kanoner; 9 fra 50 til 58, 26 fra 40 til 48 og 2 havde 36, ialt 1743. *Ruyters* Flaade var altsaa ikke saa lidt større og kraftigere end *Wassenaers*. De 4000 Mand Landtropper, der var om Bord, skulde landsættes i *København*. *Ruyter* skulde rette sig efter *Wassenaers*

Ordre, holde *Venskab* med den engelske Flaade, men møde *Modstand* med *Modstand*. Saaledes lod den oprindelige Ordre af 5. Maj. Flaaden førte med sig to danske Orlogsskibe, *Phoenix* og *Sorte Bjørn*, der havde hentet *Salt* i *St. Ybes* og overvintret i *Haag*; de kom i god *Behold* til *København* 3. Juli. — Først 22. Maj naaede *Ruyter* *Skagen*, hvorefter han 31. Maj laa ved *Øen Hjelm* og 3. Juni ved *Sejrø*. Han havde sat sig i skriftlig *Forbindelse* med *Wassenaer*, som sidstnævnte *Dag* gav ham Ordre til at sejle nærmere sydpaa; 8. Maj traf de to *Admiraler* personlig sammen paa *Romsø*, hvor de gik paa *Jagt*, og endelig, efter nogen *Betænkningstid* og *Forhandling*, skete *Foreningen* af selve de to store Flaader »under megen alleghesse (ø: Glæde) og *Skyden*«. — Men omtrent ved denne Tid var den almindelige politiske *Situation* undergaaet en væsentlig *Forandring*. Havde *Krigen* hidtil nærmest kun været et dansk-svensk-hollandsk *Anliggende*, blev den nu *forvandlet* til et *evropæisk, internationalt*.

Diplomatiet greb nemlig direkte ind i *Krigsbegivenhedernes* Gang. *England* og *Frankrig*, som begge nærmest *begunstigede* *Sverrig*, vilde ikke lade *Holland* være ene om at afgøre de *nordiske* *Sager*, men *fordrede*, naturligvis kun i egen *Interesse*, ogsaa at maatte gøre deres *Mening* gældende. *Forhandlingerne* herom mellem de tre *Stormagter* vil det være for vidtløftig at gengive her; det maa være tilstrækkeligt at anføre det endelige *Resultat*. Det blev den saakaldte »*Haag-Koncert*«, en *Traktat* mellem *Stormagterne* af 11. Maj. I *Følge* den var — ikke de *krigsførende* *Stater*, men — *Frankrig*, *England* og *Nederlandene* blevet enige om at tilvejebringe en *Fred* mellem *Danmark* og *Sverrig* paa *Grundlag* af *Roskildefreden*, som dog kunde *modificeres* paa visse *Punkter*; efter at *Traktaten* var blevet *notificeret* for alle *Vedkommende*, skulde en *Vaabensstilstand* *indtræde*, under hvilken hverken *Hollændernes* eller *Englændernes* Flaade maatte yde de *krigsførende* *Parter* nogen som helst *Bistand*; *Ruyters* Flaade maatte ikke forene sig med *Wassenaers* eller gaa til *København*; *Wassenaer* ikke overføre *Tropper* for *Danmark* eller hjælpe til derved. Hvis *Stilstandens* tre *Uger* er *forløbne*, uden at et *Forlig* er *afsluttet*, skal de tre *Magter* *unddrage* det *Parti* sin *Hjælp* (ø: udøve *Tvang* imod den *Stat*), som *afviser* *Fred* paa *billige* *Vilkaar*. Denne *Overenskomst*, der *forvandlede* de ved *Traktat* *forpligtede* *hollandske* *Forbundsfæller* til *koldblodige* *nevtrale* *Mæglere*, vakte lige stor *Harne* hos *Konge* og *Folk* i *Danmark*; *Frederik III* *tilskrev* *Generalstaterne*, at *Koncerten* vilde *medføre* hans *Rigers* og *Landes* *Ødelæggelse*; og han *uddybede* sin *Protest* ved *Flyveskrifter*, hvori han *erklærede*, at han, nu da han var *ladet* *alene*, vilde *forsvare* sig som den *lille* *David* mod den *svenske* *Goliath* til *sidste* *Blodsdraabe*; og hvis han *faldt*, vilde *Kvinderne* selv *stikke* *Ild* paa deres *Hovedstad*. — Ogsaa *Svenskekongen* *harmedes* over den *Tvang*, hvormed han *truedes*, og *veg* ikke tilbage for at *slaa* paa *Sværdet* overfor *Stormagterne*.

Men ogsaa i *Wassenaer* fandt *Koncerten* og *Stil-*

standen en Modstander. Straks efter Modtagelsen af Efterretningen derom (30. Maj) skriver han: »Jeg tilstaar, at den gjorde mig aldeles perpleks, og jeg ønskede, at Gud vilde give mig mere Forstand, end jeg har, for at kunne udrede den. Jeg finder det projekterede meget fordelagtigt for Sverrig. Det er faldet mig altfor groft for Brystet, og det maa jeg nu sige, at jeg kunde ønske, at jeg med Gud og Æren var hjemme igen, thi den Slags Kommissioner kan kun tjene til min Ruin; hverken Ære eller Reputation eller Tak kan man høste derved«. Han viste sin Modstand ikke blot i Ord, men i Handling, idet han, som han med Dristighed berettede hjem, allerede »i Guds Navn« havde forenet sig med Ruyter; han havde ogsaa sammen med de danske Raader overvejet, hvad der videre kunde være til den danske Konges Tjeneste. Ligeledes gjorde han, som vi skal se, en Diversion i Kattegat imod en svensk Eskadre. Men paa andre Punkter opgav han sin Modstand. Endnu samme Dag, han afsendte sin Protestskrivelse, lod han den Befaling udgaa til alle de detacherede Eskadrer og Skibe, at de enten skulde vende tilbage til Hovedflaaden eller forholde sig defensive overfor Svenskerne og kun sætte sig til Modværge, naar de blev angrebne. Og efter nogen Tids Forløb mødte der ham en ny Vanskelighed.

Som antydet, var der 16. Juni indløbet Underretning til ham om 17 svenske Orlogsmænd, som var kommen fra Sundet og havde vist sig ved Samsø. *Wassenaer* var derfor med begge Flaader staaet ud i Kattegat for at søge dem der; men traf dem dog ikke,

da de vistnok havde trukket sig tilbage til Lille Bælt. Ganske vist saa *Wassenaer* og *Ruyter* henad Eftermiddagen igen en større Samling Orlogsskibe dukke frem; det var dog ikke atter Svenskerne, men — *Montagu* engelske Flaade! Hvorledes vilde Stillingen blive under og efter dette Møde? Vel havde den engelske Admiral sendt Skrivelser til de to hollandske af det Indhold, at han selv var kommen for at stifte Fred mellem de to nordiske Konger og haabede, at de andre Flaader var udsendte i samme Ærinde; og vel havde han ogsaa modtaget bekræftende Svar herpaa. Men de to Parter betragtede hinanden gensidigt med mistænksomme Blikke. Da derfor Englænderne hin Eftermiddag var kommen *Wassenaer* i Sigte, bød han straks alle sine Kaptejner om Bord hos sig og gav dem Ordre til at gøre klart Skibe; *Ruyter* fik ogsaa Befaling til at gaa under Sejl og lægge sig i god Positur, hvis Englænderne vilde angribe; hvorfor *Ruyter* ogsaa fordelte sine Skibe i Kamporden. Men alt gik mod Forventning meget fredeligt af, efter at der var indledet en Korrespondance mellem Parterne i de køligste Udtryk; alle tre Flaader sejlede dernæst syd paa ad Bæltet til, dog hver for sig, uden at forene sig. Men da *Wassenaer* frygtede for, at Englænderne ved deres Manøvrer vilde afskære den Afdeling af Flaaden under *Henrik Bjelke*, som bestod af de danske Skibe og 5 Hollændere og laa ved Nyborg, fra Hovedflaaden, lagde han sig ved Romso paa tværs af Bæltet, saa at *Montagu* ikke kunde komme videre frem, men maatte ankre noget nordligere ud for Refnæs paa Sjællandsiden. (Fortsættes.)

KAN DU HUSKE —

Langsom og majestætisk glider Krydseren op ad Tåjos mudrede Vande; dens rene graa Skrog lyser festligt op imellem de mange sorte og snavsede Kulslæbere og Pramme, der fylder Floden med et fedtet og glinsende Overtræk af Olie og Kulstøv. Endelig finder den sin Plads, og Ankeret farer raslende og støjende i Bund, som vilde det protestere mod at skulle bytte sin »Plads i Solen« med Flodens mudrede Bund.

Et Øjeblik efter skriger Baadsmanspiberne »Skej ud over alt — skaffe!«, og ned ad Trappen til Banjerne myldrer »Mændene«, ivrigt diskuterende den store Nyhed: 1ste og 3die Skifte er imorgen, af en eller anden anonym Velgører, indbudt til en Tur med Jernbanen »flere Mil« op i Landet, til Wasko de Gamas gamle Slot, Cintra.

Dagen oprinder festlig og lys, med Solen legende i smaa Kast over Smaabølgerne, og Kl. 10 lyder Baadsmanspiberne: »1ste og 3die Skifte, stil op til Monstring, klar til at gaa i Land!« Alt gaar som i en Leg, Kraverne rettes, og Huen sættes paa Sned, saa det rette forsorne Udtryk kan komme frem! »53« forsøger travlt med en vaad Finger at faa Pressefolden i Bukserne til at synes rigtig skarpe, han har sidste Nat haft dem liggende i Køjen under Madrassen, men det ved hans

gode Ven »Pastoren« ikke. Denne, en 73 Tommer høj Præstesøn fra Jylland, ser misundeligt ned paa sine »Knæ«; dog nu gaar vi i Baadene, saa er det for sent at presse Bukser paa en Bordkant.

Toget snekler sig langsomt op imellem Vinbjergene, hvor de blaa Druer hænger i tunge Klaser mellem de grønne Blade. Wagonerne minder ellers nærmest om de hjemlige Kreaturvogne, og Renligheden er ikke saa stor, at den virker generende. Ved en Mellestation presses der en gammel Morlil ind, sammen med en sortsmudset Portugiser, som temmelig kammeratlig anbringer sig halvt ovenpaa »53«, der med stedse stigende Mistro ser ham klø sig, snart her, snart der. Ved næste Station presses endnu en »Donna« ind, med et Par store, ikke just vellugtende Kurve, og da hun med en Syndflod af Ord, der for »53« lyder som en Sæk Kartoffler, der trilles ned ad en Trappe, anbringer en Kurv paa hans Knæ, synes han, at Bægeret er fuldt, thi nu gaar det ud over hans fine Pressefolder!

Dog alting har en Ende, og nu er vi endelig ved Maalet; udenfor Stationen paraderer en lang Række Æsler med Sadler der, flygtigt set, minder om et Par Søstøvler i en Sæk.

En hurtig Kamp paafølger, da det viser sig, at der

ikke er Æsler til alle »Mændene«, og »Pastoren« og »53« erobrer hver sit; stolt rider Pastoren rundt paa sit, med Knæene stærkt optrukne, da han ved at strække Benene risikerer, at Æslet løber bort under ham. »53«, der just ikke har vundet sine Sporer paa Galopbanen, gaar først rundt om sin Ganger og ser mistænksomt paa den, trækker den hen til Fortovskanten og stiger op. Da han et Par Gange er kommen op paa den ene Side og ned paa den anden, afgiver han ædelmodig Dyret til en Kammerat, med den Bemærkning, at han hellere vil gaa, da det er Synd for Dyret at bære ham op ad de temmelig stejle Gader.

Besøget paa Cintra forløb programmæssig; der var saa stærk Taage, at man ikke kunde se en Haand for sig, dog »Pastoren« og »53« har fundet hinanden i et lille Kapel, hvor en Del Billeder paa Væggen, efter Sigende, skulde være malet af Prinsesse Marie, og med at prente vore Navne i en fremlagt Fremmedbog gaar Tiden, til der kaldes til Samling. Nu skal vi ned i et hyggeligt lille Hotel og spise et for vore Ganer lukullisk Maaltid; vi skuer med sultne Blikke paa et veldækket Bord; Fadene er fyldte med noget der lig-

ner en Blanding af Radiser og afskaarne Stumper Medisterpølse. »Pastoren« og »53« faar sig listelig anbragt udenfor en Asiet med noget, der ligner syltede Kirsebær, det faar man nemlig ikke til daglig ombord i Krydseren.

Ved Slutningen af Maaltidet beder »53« »Pastoren« om at række sig Syltetøjet, og »Pastoren« benytter samtidig Lejligheden til at forsyne sig først, dog advaret af »53«, der gør ham opmærksom paa, at mange Øjne følger dem, og de er der jo for at repræsentere Nationen, hvilket han dog glemmer, da »Kirsebærrene« kommer til ham. Ved den første Mundfuld standser de brat og ser paa hinanden, og dernæst paa »Syltetøjet«, der ligner Kirsebær, men Smagen kan bedst sammenlignes med en Blanding af Zareptasennep og Cayennepeber. Efter en kort hviskende Raadslagning bliver de enige om, at de maa hævde Nationens Ære og spise op!

Ned glider det, men de klare Taarer triller ned ad Kinderne paa dem, og det var baade første og sidste Gang at »Pastoren« og »53« spiste syltede »Kirsebær« i Portugal.

C. H.

DET DANSKE REDNINGSVÆSENS VIRKSOMHED 1919—20.

Marineministeriet har udsendt sin Aarsberetning om Redningsvæsenets Virksomhed i det forløbne Aar, og som sædvanligt er Beretningen, der med sine Oversigtstabeller, Kort og Gengivelse af hele denne store Institutions faste Rammer af Personel og Materiel, et Værk af den største Interesse for den, hvem den Søfarendes Vel ligger paa Sinde, og et Vidnesbyrd om en fast og monstergyldig Statsvirksomheds Ledelse til lige stor Ære for de Ledende og de Ledede og for vort Land i de søfarende Nationers Rækker.

Det ligger i Sagens Natur, at Redningsvæsenets Virken fra Aar til Aar maa frembyde et Billede af uendelig vekslende Natur, som Havet selv. Rammen er den samme, — det er altid vore Kyster paa alle Landsdele, og de vagtsomme Mænd, der Dag og Nat er beredte med Hjælpen, — men Billederne indenfor Rammen er evigt skiftende og derfor altid interessante, fordi de alle i større eller mindre Grad drejer sig om Liv eller Død, og alle melder om Modet i dettes smukkeste Former, nemlig til Gavn for andre ved Opofrelse og Uforsagthed.

Derfor er ogsaa de Beskrivelser af de enkelte Redningsforetagender, som Beretningen rummer, lige saa mange menneskelige Dokumenter, der, udover de nøjagtige faktiske Oplysninger om Tid, Sted, Vindstyrke, Sø, Skibets Art, Redningsmateriellet, der kom til Anvendelse, og Mændene, der reddedes, formaar at lade Læserne selv dømme om, hvad der er udrettet og ydet af Redningsmændene i hvert af de beskrevne Tilfælde.

Paa 25 Redningsstationer er i det forløbne Aar indtruffet 30 Strandinger, deraf ved Blaavand alene 3, og

ved samtlige Strandinger har Redningsbaade været i Virksomhed 21 Gange, Raketapparaterne 9 Gange. 171 Skibbrudne er blevne reddede, hvorved Antallet af Reddede fra 1. Januar 1852 er steget til ialt 9976. Deraf er ved Redningsbaad reddede 6256, ved Raketapparater 3607 og ved begge i Forening 83.

Redningsstationernes Antal er 58, hvortil kommer 2 Baadstationer, der betjenes af Mandskab fra nærmeste Hovedstation. 34 af Stationerne har desuden Raketapparater, medens 15 Stationer ene har Raketapparat.

Med Bestyrere for det norske og bornholmske Redningsvæsen og disses Assistenters, og iberegnet Opsynsmænd ved Stationerne og Baadformænd, omfatter Institutionen et samlet Personel af 673. Kystvagt er udført i 73676 Timer, og den indbyrdes Forbindelse mellem Stationerne sker gennem 179 Telefonstationer, hvoraf 62 er installerede i særlige Allarmhuse i Klitterne og ved Kysten. Af Motorredningsbaade haves indtil Dato ialt 7. Orlogsværftets Laboratorium forsyner Redningsvæsenet med samtlige enkelte, dobbelte og tredobbelte Rakter og Strandingslys. Øvelser med Baade og Raket er foretagne tilsammen 285 Gange. I Finansaaret er der af Statskassen til Redningsvæsenet anvendt et Beløb af ca. 741,000 Kr., deraf til Bygning af en Motorredningsbaad samt Baadhus til denne 35,000 Kr. Yderligere er der til Uskadeliggørelse af Vrag bevilget og anvendt et Beløb af 8000 Kr. Til Forhøjelse af Lønninger er i Finansaaret medgaaet ca. 77,000 Kr. og til særlige Understøttelser ca. 6400 Kr., hvortil gives særligt Dyrtidstillæg, og en fra 1. Jan. 1920 indtraadt Forhøjelse saaledes, at Enker efter Redningsmænd nu

erholde 600 Kr. p. A., medens Mændene kan faa indtil 1200 Kr. p. A. Den samlede Legatformue udgør nu ca. 195,000 Kr. De under Landbrugsministeriet sorterende Dampere »Vestkysten« og »Vesterhavet« har i Aarets Løb virksomt opfyldt deres Hverv til Bistand for Vestkystens Fiskere og disses Baade og Redskaber.

Vender man sig efter disse mange Tal, der tilfulde viser, hvilken stor og mangeartet Virksomhed vort Redningsvæsen omfatter, til de i det forløbne Aar indtrufne ualmindelig mange Strandinger og særlig høje Antal Reddede, — som ovenfor anført 171 Mennesker — fæster Opmærksomheden sig naturligt særligt til de Redningsforetagender, der har været forbundne med særligt Besvær og ved hvilke særlig mange Skibbrudne har fundet Frelse. Det vilde her føre for vidt at gengive alle de 28 Beretninger, som Aarsberetningen rummer, og vi maa derfor indskrænke os til at meddele enkelte.

Den 19. Septbr. 1919 Kl. 1½ om Morgenen strandede Dampskibet »War-Toronto« af London i Regntykning udfør Agger Baake i stiv Kuling af SW. Stationen Vester-Agger alarmeredes, men da man ikke mente paa en Gang at kunne tage hele Damperens Besætning i Land, tilkaldtes tillige Redningsbaaden fra Thyborøn-Nord. Søen var da meget høj baade paa Revlerne og i Havstokken. Førstnævnte Baad gik ud, men da Skibets Besætning vægrede sig ved at gaa fra Borde, opankrede Redningsbaaden ved dette og forblev der i 1¼ Time, hvorefter den gik til Land. Den tiltagende Sø satte i de følgende 5 Timer Damperen, der var strandet ca. 400 Meter fra Land, saa langt ind, at den til sidst stod kun 80 Meter fra Havstokken. Ved Raket tilvejebragtes da Forbindelse, og 28 Mand bragtes ind ved Redningsstolen, medens Kaptajnen, der var syg, ikke vilde følge Mandskabet, og uagtet Skibets Styrmand og to af Fiskerne noget efter lod sig hale ud til Skibet, og endelig noget efter en Læge blev bragt ud, var Kaptajnen dog ikke til at formaa til at forlade sit Skib. Styrmanden bestemte sig da til at forblive hos ham ombord, medens de øvrige atter haledes i Land. To Dage efter, — den 21. ved Middagstid — bestemte endelig Kaptajn og Styrmand sig til at gaa fraborde, og de bragtes da ind i Redningsbaaden.

Skibet blev staaende paa Stranden, og Bjergningsmandskabet, dels af Kystbeboere dels fra Bjergningsdamperne, befandt sig ombord, da disse den 18. Novbr., paa Grund af SW Storm med høj Sø, der fik Skibet til at vælte sig, maatte tilkalde Hjælp for at komme iland. Klokken var 3 om Natten, og der tændtes Strandingslys. Redningsstolen sattes atter i Virksomhed, og ved denne førtes 10 Mand ind. Der var saaledes ialt bjerget 40 Mennesker fra Vraget.

Den 20. Februar 1920 strandede 3m Skonnert »Kamma« af Svendborg i Nordøstlig Storm og Snetykning paa Nordsiden af Skagens Rev. Skibet var omtrent kænret. Mandskabet sammenkaldtes hurtigt, og den nye store Motorredningsbaad fra Skagens Havn sattes ud og gik den milelange Tur Øst og Nord paa ud til Ski-

bet. Vandstanden paa Skagens Rev var saa lav, at det viste sig umuligt paa vanlig Maade at komme op til Havaristen i Læ af denne, og ydermere gik Redningsbaaden to Gange paa Grund trods den høje Sø. Man maatte da gaa til Luvart, og det lykkedes at faa »Kamma« Mandskab, der hang i Fokkevantet og derfra maatte fire sig ned, heldigt i Redningsbaaden, der derefter stod hjemad over Revet. Paa denne Tur huggede Motorbaaden to Gange igennem og tog Søen over, men Motoren arbejdede udmærket, og man indkom heldigt i Havnen. De Forventninger, man har stillet til denne nye — og største — af vore Motorredningsbaade, maa efter denne haare Tur siges at være fuldt indfrie, til Ære for Konstruktører og Redningsmandskab.

Paa Bornholm indtraf den 31. Marts 1920 ved Snogebæk en Stranding, ikke stor af Omfang ved Skibets eller de Reddedes Antal, men af Interesse ved den Uforsagthed, hvormed det bornholmske Redningsmandskab greb Sagen an. Kl. 8 om Aftenen observeredes paa Havet mod Syd under Sydvest Storm et Blus, der formentes at hidrøre fra en Stranding. Da man kunde skønne, at Strandingen var sket paa et saadant Sted af Revet, at Redningsbaaden ikke vilde have Vand nok, og da Raket ikke kunde naa derud, skulde Hjælp synes at være umulig at bringe. Redningsmandskabet bemandede imidlertid en Fiskerbaad, og roede med Besvær ud til Stedet hvor det viste sig, at en Halvdæksbaad, »Norden« af Gudhjem, paa ca. 4 Tons, laa kænret over med Søerne brydende over sig. Besætningen, 2 Mand, blev optagne i Fiskerbaaden og heldigt landsatte.

Iblandt de i Aarets Løb indtrufne ialt 30 Strandinger har vi anført de forannævnte som særlig bemærkelsesværdige, men de øvrige kunde forsaa vidt hver for sig være berettigede til at omtales. Ikke blot ved det relativt stort Antal Menneskeliv, som Redningsvæsenet har frelst — ca. 30 flere end Gennemsnittet —, men ogsaa ved det relativt store Antal Gange Raketapparaterne har været i Funktion, er Aaret blandt de ualmindelige. Ydermere har Redningsapparaterne i ikke mindre end 55 Tilfælde været i Bevægelse ved Lejligheder, hvor man enten befrygtede, at Stranding vilde ske, eller hvor Fiskerbaade var nødstedte.

Naar det danske Redningsvæsen den 26. Marts 1922 fejrer sin 70-aarige Bestaaen, vil det efter menneskelig Beregning kunne se tilbage paa en Virksomhed, der har bragt mere end 10,000 Sømænd og Søfarende Liv og Frelse, og derved spredt Lykke i utallige Hjem Verden over. Bedre Belønning end dette Resultat vil næppe ønskes af denne Institution, der i aldrig trættet Aarvaagenhed til Menneskehedens Gavn ikke blot har indlagt sig selv Fortjeneste i en Udstrækning, som næppe kan maales, men tillige bragt sit eget og Danmarks Navn ud over Verden paa en Maade, der hævder den danske Marines og Sømandsstands gamle Traditioner.

E. M.

FRA FREMMEDE MARINER.

Det svenske Panserskib »Drottning Victoria«.

Den 12. Juli 1915 lagdes i Sverige Kølen til det andet hos Gøtaverken bestilte Panserskib af »Sverige«-Typen og den 15. September 1917 løb »Drottning Victoria« af Stabelen i Nærværelse af Kongen, Dronningen og Repræsentanter fra Orlogsflaaden og med alle brugelige festlige Formaliteter.

Mange Vanskeligheder har der været at overvinde under Skibets Bygning, ligesom ved Søsterskibet »Gustaf V«, der bygges i Malmø. For Størstedelen anvendtes svensk Materiale, men meget maa dog hentes fra Udlandet, og under Krigen stødte man paa den ene Vanskelighed efter den anden i at faa disse Leverancer, saa Skibets Bygning blev meget forsinket.

For nylig er man kommen saa vidt med Skibets Bygning, at det har hejst Kommando og er afgaaet paa Prøvetogt; først blev der foretaget nogle Maskinprøver i Rivøfjord, og derefter er Skibet afgaaet til Sundet for at afholde Løb paa den maalte Mil og foretage Skydeøvelser.

»Drottning Victoria« har Turbinemaskiner af ny Konstruktion, hvormed Turbinernes 3600 Omdrejninger pr. Minut omsættes til 200 Omdrejninger paa Skrueerne. Skibet bliver betydelig mere økonomisk i Drift end »Sverige«, og med Maskinernes 30,000 Hestekræfter kan man komme op paa 23 Knob.

Det ny Panserskib er 1 Meter længere end »Sverige«. Det maaler mellem Stevnene 121,6 Meter, er 18,63 Meter bredt og har 6,25 Meter Dybgaende. Deplacementet er ca. 7000 Tons. Armeringen bestaar af fire 28 cm. Kan., otte 15 cm., seks 75 mm. og to 57 mm. Kan. samt to 45 cm. Torpedorør i Bredside.

Dronningen har skænket Skibet et Silkeflag og Vimpel og sit Portræt til Chefens Salon.

* * *

Der bygges nu i England Aeroplaner af en ny Type, der i første Række bestaar af et langt, let Skrog, stærkt nok til at flyde paa Vandet, men ogsaa til at vage i høj Sø som et oceangaaende Skib.

Det er Meningen, at disse ny Flyveskibe skal følge med Flaaden og blive sammen med den, som ethvert andet Overfladeskib. De bliver saa sødygtige, at de ikke behøver et Moderskib, og de kan holde Søen i Uger og maaske i Maaned.

Naar de ikke flyver forud for Flaaden som Spejdere, kan de følge med de andre Skibe drevet af deres Luftpropeller, hvorfor de tillige er udrustet med Ankre, Lanterner og Taagehorn etc.

* * *

Den store Dampers »Jupiter« ombygges for Tiden i Amerika til Moderskib for almindelige Aeroplaner med Plads til ialt 30 Maskiner. Platformen ligger 56 Fod over Vandlinien og strækker sig fra for til agter i en Længde af 525 Fod; midtskibs er Bredden 65 Fod. Flyvemaskinernes Hangar findes under Dækket og pr. Elevator kan de bringes op paa Platformen. Her findes de nødvendige Apparater til Flyvemaskinernes Start samt Landing under Fart samt store Kraner til at hejse dem om Bord.

* * *

De 6 ny amerikanske Slagkrydsere faar Navnene »Constellation«, »Constitution«, »Lexington«, »Ranger«, »Saratoga« og »United States«. De kommer til at koste 23 Mill.

Dollars pr. Stk., og bliver de kraftigste Krigsskibe, som indtil nu er bygget. Deplacementet bliver 43,500 Tons, Længden 874 Fod, Hovedarmeringen er paa otte 16 Tom. Kanoner, og den sekundære Armering sejsten 6 Tom. Kanoner. Maskinerne bestaar af 8 elektriske Motorer, der udvikler 180,000 H. K., og Farten er 33½ Knob. Saa mange Hestekræfter elektrisk Energi er nok til at forsyne en By som København med Lys og Kraft eller tilstrækkelig til 50 af de største Handelsskibe.

* * *

I De Forenede Stater bygges ogsaa 6 Undervandsbaade paa 2000 Tons, 300 Fod lange. Over Vandet bliver Farten 20 Knob og under Vandet 10 Knob. De faar en meget stor Aktionsradius og skal kunne ledsage Flaader under praktisk talt alle Forhold. De faar efter Sigende en stor Modstandskraft overfor Lybvandsbomber.

* * *

Kølen til det japanesiske Kampskib »Nagato« blev lagt i 1917, men Skibet er først bleven færdigt i Aar. Det næste Kampskib »Matsu« er snart færdigt, og til de to sidste af denne Klasse, »Kaga« og »Tosa« blev Kølen først lagt for et Par Aar siden. Heller ikke i Japan har man saaledes opgivet at bygge store Krigsskibe.

»Nagato« er det første japanesiske Kampskib, der er bygget efter Jyllandsslaget, og hvor man har udnyttet Erfaringerne fra Slaget, idet særlig den underste Del af Skroget er forstærket af Hensyn til Torpedoskud.

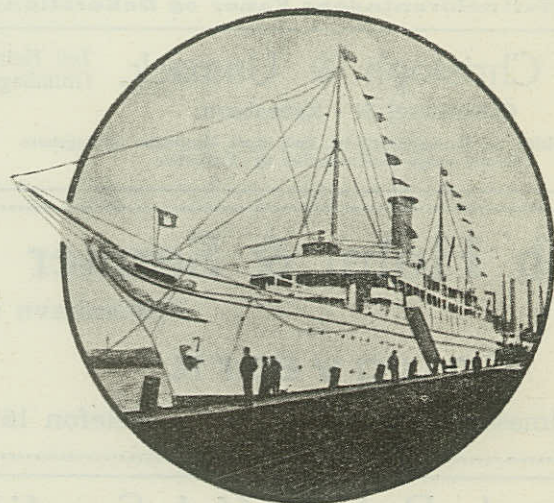
Skibet er paa 32,000 Tons, Panseret er 40 cm. tykt, og Dækket er, særlig over Magasinerne, betydelig forstærket for at modstaa Luftbomber.

Dimensionerne er 660 × 95 × 30 Fod, Armeringen bestaar af otte 16 Tom. Kanoner, anbragt parvis i 2 Taarne for og 2 agter. Projektilet vajer 2460 pound og Mundingshastigheden er 250 Fod pr. Sek. Desuden er der tyve 5½ Tom. Kanoner i Bredside, noget Luftskyts og 8 Torpedorør. Skibet drives af Turbiner, og Farten bliver 23 Knob.

* * *

Efter at man i Italien har fuldført de 3 Spejderkrydsere paa 34 Knobs Fart, samt nogle Destroyers, paa hvis Bygning man begyndte før Krigen ophørte, omfatter det italienske Byggeprogram kun 1 a 2 Krydsere, hver paa 5000 Tons, 6 Destroyers, 4 mindre U-baade og nogle andre Skibe.

Man har helt indstillet Bygningen af Kampskibe, og »Leonardo da Vinci«, som sank efter Eksplosion i Taranto i August 1916, er bleven hævet og skal nu omdannes til Olie-tankskib.

Til

Marineforeningens Medlemmer!

Som Dhrr. Medlemmer vil se af Foreningens Meddelelse andetsteds i Bladet, er der truffet et Arrangement med undertegnede, hvorefter jeg har overtaget Administrationen af „UNDER DANNEBROG“S Annonceafdeling. Ved denne Overenskomst er det blevet Foreningen muligt at udsende Bladet i det tidligere gode Udstyr og i et forøget Sideantal, hvorved Bladet skulde præsentere sig i en Skikkelse Foreningen værdig.

Men da denne Overenskomst er i højeste Grad baseret paa Medlemmernes Støtte i Form af Annoncer i Bladet, anmoder jeg ærede Medlemmer Landet over — og der er jo en Mængde Forretningsdrivende blandt Foreningens Medlemmer — om at tilsende Bladet en Annonce til Støtte for den ny Ordning. Annoncerne tegnes for et Aar = 12 Gange, og man vil efter nedenstaaende lille Prislister selv kunne vælge Størrelsen.

Ærbødigst
O. KONGSBY.

Adresse: „Under Dannebrog“s Expedition, Frederiksborggade 12, København K.

No. 1.
Kr. 20.00 pr. Gang.

No. 3.
Kr. 10.00 pr. Gang.

No. 5.
Kr. 7,50 pr. Gang.

No. 4.
Kr. 15.00 pr. Gang.

No. 2.
Kr. 10.00 pr. Gang.

J. S. V. WEILBACH

Grundl. 1799. - Kgl. Hoflever.
Niels Juelsg. 6. - Tlf. 1220.

Reglementerede Flag og Vimpler.

Leverandør af Marineforeningens Faner og Dekorationsflag.

Det Døckerske Telt-
og Pavillonbyggeri

Christoph & Unmack,
Callisensvej 31 - København.

Telf. Helrup 301
Grundlagt 1882

Leverandør til Krigs- og Marineministeriet, Røde Kors, Hospitaler og Sygehuse.
Tilkendt mange Guldmedailler og Ærespriser.

Jacob Holm & Sønner

Strandgade 4

Kjøbenhavn C.

Tougværk

Telegr.: Holmssønner

Telefon 1611

Dansk Rekyllriffel Syndikat

Rekyllvej, Frihavnen

Telefon Central 10,045 - 10,065

Geværer — Pistoler.

Konservesfabriken „DANICA“ ved Cornelius Stau
Kronprinsessegade 14

Fineste Fabrikat af Grønt- og Rød-Konserves.

Proviranterede »Danmark-Ekspeditionen«, »Kaptajn Mikkelsen«, »Kaptajn Kock« samt flere andre
arktiske og videnskabelige Ekspeditioner. — **Leverandør til Marinen.**

Dannemora Digelstøbestaal

Stempler: »Dannemora«, »Special Dannemora«, »Dora« og flere. - Bedste Værktøjsstaal. Fremstilles i alle smedelige Dimensioner. Stænger, Æmner til Fræsere, Stansere, Presseværktøj m. m. - Hurtigstaal af bedste Kvalitet.

Forlang Katalog.

Gimo Østerby Bruks Aktiebolag, Dannemora.

Rylander & Rudolfs

Fabriks A. Bol.

Generalagentur:

Nytorv 5. Köpenhamn.

Försälja torrelementer, telefonkol och dynamoborstar, lämpliga för alla i marknaden förekommande apparater och maskiner. Begär offert.

Champagne

Louis Roederer, Reims

Leverandør til Hans Majestæt Kongen af Danmark.
Grand vin sec Extra dry. Carte Blanche 1906 Extra dry.

Vestfyens Kulimport,
Assens

Kul, Kokes, Briketter, Brænde.

Telefon: Assens 250

Leverandør til den kgl. danske Marine.

Forlang færøske Fiskeboller